

ویژه‌نامه قدس
به مناسبت سالگرد
رحلت بنیان‌گذار
انقلاب اسلامی

۸

بازخوانی خط تحریف امام(ره) در گفت‌وگو با مسعود رضایی، پژوهشگر تاریخ معاصر

دوری از اندیشه امام کشور را وابسته می‌کند

رهبر معظم انقلاب اسلامی سال گذشته در مراسم ارتحال امام خمینی(ره) سخنان مهمی در خصوص بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی مطرح کردند که یک بخش از آن سخنان توصیه‌هایی به فعالان انقلابی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بود. یکی از توصیه‌های رهبری این بود که «نگذارید یاد امام در جامعه کمرنگ بشود. همان‌طور که گفتم، امام روح این انقلاب است؛ نگذارید یاد امام را کمرنگ کنند، نگذارید امام را تحریف کنند». علاوه بر این، بیت‌الغزل یا ترجیع‌بند فرمایشات ایشان رجوع به اندیشه حضرت امام(ره) و توجه به انگشت اشاره امام که راهنما و راهبر است، بود. اما در خصوص تحریف امام خمینی(ره) باید گفت حضرت امام و اندیشه‌های ایشان مانند همه اندیشه‌های بلند و آموزه‌های بزرگ در معرض و دستخوش تحریف است. این تحریف‌ها گاهی به‌خاطر ندانم‌کاری‌های دوستان و برداشت‌های غلط صورت می‌گیرد. البته عمده تحریف‌ها به دلیل دشمنی و غرض‌ورزی با امام(ره) و اندیشه‌های ایشان است. آن‌ها آگاهانه دست به تحریف اندیشه‌های امام(ره) می‌زنند. برای فهم بهتر چیستی و چرایی «تحریف امام» با مسعود رضایی، عضو دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران و تاریخ‌پژوه انقلاب اسلامی به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه آن را مطالعه می‌کنید.

خداوند قرار دهد و تحلیل‌های انحرافی از آن داشته باشد و منکر ولایت فقیه شود در خط امام(ره) قرار ندارد، افزود: امام خمینی(ره) بر استقلال ایران اسلامی تأکید فراوان دارند و از ابتدا یکی از دلایل مخالفت با شاه همین وابستگی رژیم پهلوی و فراهم ساختن سلطه بیگانه بود؛ امام(ره) بر اساس قاعده نفی سبیل که کافران نباید بر مسلمین سلطه و حاکمیت داشته باشند، با رویه رژیم پهلوی مخالفت می‌کردند.

این پژوهشگر مسائل تاریخی و سیاسی خاطرنشان کرد: امام خمینی(ره) اعتقاد داشتند ملت ایران توانایی حفظ استقلال خودش را دارد و اگر رژیم مشروعی سر کار باشد، می‌تواند استقلال کشور را حفظ کند. وی افزود: شاهد هستیم گاه حتی افرادی که خودشان را پیرو خط امام(ره) می‌دانند تحلیل‌هایی از دیدگاه ایشان بیان می‌کنند که این شاخصه‌ها را دربردارد و تعبیر و تعاریفی از ولایت فقیه صورت می‌گیرد که با شاخصه‌های امام(ره) منطبق نیست و افراد، نظریات جدیدی وضع می‌کنند و آن را به ایشان نسبت می‌دهند.

■ فرصت‌طلبان چگونه منکر ولایت فقیه شدند؟

عضو دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران گفت: ولایت فقیه در نظر امام(ره) از مسئولیت‌ها و اختیاراتی برخوردار است که در نظریات افراد دیگری که عنوان می‌شود، می‌بینیم آن دیدگاه‌ها را در نظر ندارند؛ بنابراین امام در دی ماه ۱۳۶۶ در پیام مهمی حوزه اختیارات ولایت فقیه را تبیین می‌کنند. وی افزود: در همان زمان شاهدیم افرادی که معروف به طیف چپ بودند حمایت بسیار شدیدی از نامه و محتوای نامه امام(ره) داشتند و دیدگاه‌های این افراد در حمایت از ولایت فقیه کاملاً مشخص و مستند است، ولی همین طیف پس از دوران امام(ره) تغییر رویکرد داشتند. رضایی اظهار کرد: برخی که خودشان را پیرو خط امام(ره) معرفی می‌کردند از این دیدگاه امام فاصله گرفتند. این نوعی حرکت فرصت‌طلبانه بود و پس از رحلت امام خمینی(ره) از تابلو خط ایشان استفاده سیاسی و در عین حال نظریه امام خمینی(ره) را دچار تحریف کردند که این کار صادقانه محسوب نمی‌شود.

وی با اشاره به اینکه هر کسی با هر گرایش سیاسی که خودش را پیرو خط امام(ره) می‌داند باید به شاخصه‌های فکری ایشان، مانند ولایت فقیه پایبند باشد، افزود: همه باید دیدگاه‌های امام(ره) را بدانند و در نظر قبول داشته و در عمل در پی تحقق آن باشند؛ البته در عمل

■ انطباق مشی امام خمینی(ره) با اسلام ناب محمدی

مسعود رضایی، کارشناس و پژوهشگر مسائل تاریخی و سیاسی و عضو دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران در گفت‌وگو با ما درباره تحریف خط امام(ره) گفت: با توجه به اینکه شخصیت امام خمینی(ره) روحانی،

دینی و آشنا به اصول اسلامی است، خط ایشان نیز منطبق و برگرفته از اسلام ناب محمدی است. وی با بیان اینکه می‌توان شاخصه‌هایی را برای خط امام(ره) بر اساس سیره عملی و سخنان ایشان ترسیم کرد، افزود: نخستین شاخصه تفکر ایشان به لحاظ مبنای سیاسی که داشتند بحث ولایت فقیه است. این پژوهشگر مسائل تاریخی و سیاسی اظهار کرد: امام خمینی(ره) اعتقاد راسخ داشتند اسلام دین دارای ظرفیت اداره امور کشور و جهان است، بنابراین طبیعی است باید فردی در رأس این حاکمیت باشد که آگاهی کامل دینی داشته و بتواند بر مبنای اصول و ضوابط دینی، جامعه را اداره کند. وی افزود: با استفاده از آیات و روایات مختلف، این مسئولیت بر عهده پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع) گذاشته شده و پس از آن، مسئولیت نظام سیاسی بر عهده فقهای دارای شرایط و ولی فقیه است.

عضو دفتر مطالعات و تدوین تاریخ ایران ادامه داد: شاخصه اعتقاد به ولایت فقیه در تفکر امام(ره) بسیار بارز و غیرقابل انکار است و ایشان در طول عمر خویش به انواع مختلف در نظریات و سیره عملی خود این بحث را مطرح کردند. مثلاً در سال ۱۳۴۱ که به شاه نصیحت کردند دست از وابستگی و ضدیت با اسلام بردارد، این‌ها مبتنی بر نظریه ولایت فقیه بوده است.

■ نظریه ولایت فقیه در مقابل تفکر خودکامگی

وی افزود: وقتی نصیحت‌های امام(ره) به خودکامگان وقت نتیجه‌بخش نیست و شاه به مسیر غلط وابستگی ادامه می‌دهد، امام خمینی(ره) در سال ۱۳۴۸ نظریه ولایت فقیه را در دروس خارج فقه خود مطرح می‌کنند و مکتوب می‌شود و به صورت کتاب در اختیار علما و سیاستمداران قرار می‌گیرد. رضایی تصریح کرد: در طول دوران اوج گرفتن نهضت انقلابی مردم ایران و پیروزی انقلاب اسلامی، امام خمینی(ره) در جایگاه ولایت فقیه، اداره امور کشور را برعهده می‌گیرند و در سخنرانی و مکتوبات و حتی وصیت‌نامه خود بر ولایت فقیه تأکید دارند.

وی با اشاره به اینکه هر فردی که به هر نحوی بخواهد این نظریه را مورد

**امام خمینی(ره) بر
استقلال ایران اسلامی
تأکید فراوان دارند و
از ابتدا یکی از دلایل
مخالفت با شاه همین
وابستگی رژیم پهلوی
و فراهم ساختن سلطه
بیگانه بود؛ امام(ره)
بر اساس قاعده نفی
سبیل که کافران نباید
بر مسلمین سلطه و
حاکمیت داشته باشند،
با رویه رژیم پهلوی
مخالفت می‌کردند.**